

Oversigt over Forsøgsarealernes Størrelse, Beliggenhed og Inddeling*) ved Forsøgsstationen i Askov 1903.

Med 3 Kort.

Ved Statskonsulent Fr. Hansen.

1. Lermarken

ved Øster Havgaard, ialt 30 Td. Ld. let lermuldet Jord med 8—10 Tom. halvmager Muld som Overlag og sandblandet Ler som Underlag i 3—4 Alens Dybde, derunder Mergel. Undergrunden er af Naturen kold og vandrig, hvorfor hele Arealet er drænet i $4\frac{1}{2}$ Fods Dybde. Marken er i Aarenes Løb kommen i ret god Gødningskraft. Arealet ejes af Statskonsulent Fr. Hansen. Inddelingen, som delvis ses af Kortet, falder i følgende Afsnit:

A. To 8 Marksdrifter

ialt 3 Td. Ld., som 1885 er anlagte som følgende Sædskifteforsøg:

- a. Brak-Rug-Byg-Roer-Havre-Kløver og Græs-do.-do.
- b. Rug-Vikkehavre-Rug-Roer-Byg-Kløver-Havre-Græs, Rundbælg og Sneglebælg.

a repræsenterer et Kobbølbrug, b et Veksølbrug; begge Marker gødes ens med ialt 96000 ø Staldgødning pr. Td. Ld. i hele Sædomløbet, fordelt til Rug, Roer og Havre.

I disse to Sædskifter er indlagt en Del Forsøg af anden Art, men som ikke forstyrrer Hovedplanen. Enkelthederne i disse saa vel som i efterfølgende ses nærmere i Forsøgsplanen samt af Beretningen for Stationen 1898*).

*) Se „Tidsskrift for Landbrugets Planteavl“ 6. Bind, Side 82—96, hvor en lignende Oversigt og desuden Situationskort er givet.

Langs ovennævnte Mark er udlagt c. 2 Skpr. Ld. til Forevisningsmark med Form og Inddeling, som følger:

Varige c Foderpl.	8	7	6	5	Forskelligt			4	3	2	1
					b	Gang	a				

1.	Vintersæd.	(10	Varieteter	å	$\frac{1}{400}$	Td. Ld.)
2.	Bælgsæd	(10	—	-	—	)
3.	Byg	(10	—	-	—	)
4.	Rodfrugter	(20	—	-	$\frac{1}{300}$	)
5.	Havre m. Udlæg					
6.	Kløver og Græs	(40	Prøver	å	$\frac{1}{1600}$	Td. Ld.)
7.	— - —	(40	—	-	—	)
8.	Havre	(10	Varieteter	å	$\frac{1}{400}$	Td. Ld.)

I Stykkerne a og b dyrkes forskellige, etaarige Planter som Boghvede (Alm. B. og Sølv-B.), Spergel (Høj, Lav, Middelhøj), Lupin (Gul, Blaa, Hvid), Majs m. m. I c dyrkes for Tiden Ru Kulsukker med forskellig Gødning samt Lucerne.

B. En 5 Marksdrift.

Ialt c. 20 Td. Ld. (se Kortet M. B.) med Sædskitte:

1. Rug. Staldgødning.
2. Roer. —
3. Havre. —
4. $\frac{1}{2}$ Kløver og Græs, $\frac{1}{2}$ Græs med Sneglebælg og Rundbælg.
5. $\frac{1}{2}$ Kløver og Græs (Ajle), $\frac{1}{2}$ Vikkehavre delvis til Modning og delvis til Staldfoder.

I Halvdelen af hver af de nævnte Skifter er indlagt permanente Forsøg over:

1. Staldgødning og Kunstgødning.
2. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde og med delvis Tilskud af alsidig Kunstgødning.
3. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde, udført Foraar og Efteraar samt med og uden Tilskud af Ajle (se Forsøgsplanen Side 18—19).

Den anden Halvdel af de nævnte Skifter benyttes til

Varietet-, Stamme- og Saatidsforsøg m. m. (Se Forsøgsplanen Side 3—7).

C. En 4 Marksdrift.

Ialt 4 Td. Ld. (se Kortet M. C.) med

1. Vikkehavre, heri Forsøg med forskellige Blandinger og Saatider, (se Pl. Side 12—13).
2. Rug til Staldfoder og derefter Turnips.
3. Vikkehavre.
4. Kartoffler, heri Forsøg med Varieteter, (se Pl. Side 6—7).

D og E.

3 Td. Ld. med vedvarende Græs, Staldfoder og a. lign.

2. Sandmarken.

Ialt c. 14 Td. Land tør, mager Sandjord med gullig-rødt Sand som Underlag i stor Dybde, mærglet for mange Aar tilbage.

Arealet ejes af Højskolelærer H. Nutzhorn, men er lejet af ham til 1920. Inddelingen og Benyttelsen er nu følgende:

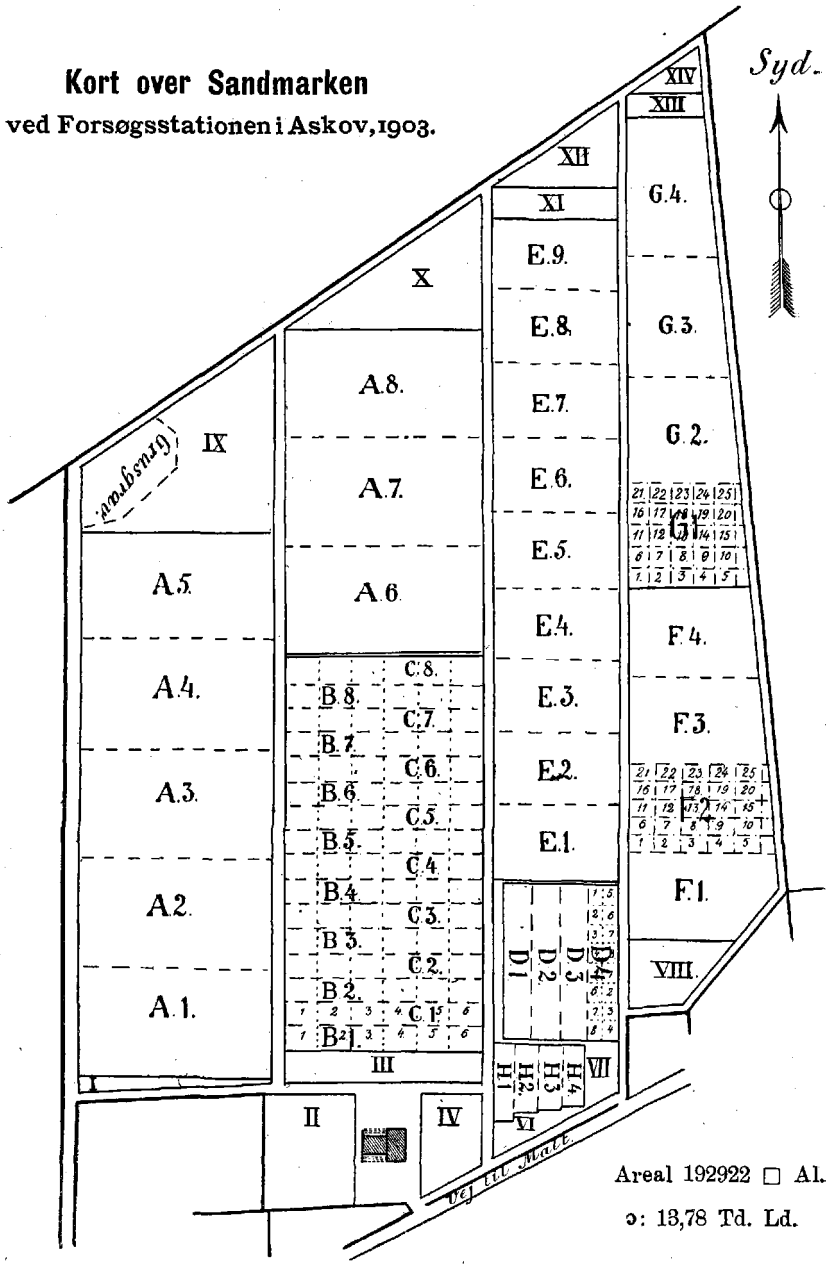
A. En 8 Marksdrift.

2 Td. Ld. anlagt 1902 med Sædscliffe:

1. Havre, Varietetsforsøg.
2. Rug (10000 z Staldg. + 100 z 18% Superfosf. + 100 z Chilisalp.), Varietetsforsøg.
3. Roer (20000 z Staldg. + 100 z 18% Superfosf. + 150 z Chilisalp. + 200 z Kainit), Stammeforsøg.
4. Havre, Saatidsforsøg.
5. Byg med Udlæg (10000 z Staldg. + 150 z 18% Superf. + 400 z Kainit).
6. $\frac{1}{2}$ Kløver fra forskellige Avlssteder, $\frac{1}{2}$ Kløver og Græs-blanding.
7. $\frac{1}{2}$ Kløver fra forskellige Avlssteder, $\frac{1}{2}$ Staldfoderblandinger til Forsøg.
8. Kartoffler (20000 z Staldgødning).

I 1903 og 1904 bliver Tilsaeningen og Gødskningen dog lidt anderledes for at komme rigtig i Gang.

Kort over Sandmarken
ved Forsøgsstationen i Askov, 1903.

Amalensvej IX

A5
A4
A3
A2
A1

A8
A7
A6
B8
B7
B6
B5
B4
B3
B2
B1
C8
C7
C6
C5
C4
C3
C2
C1

XIV
XIII
XII
XI
X
IX
E9
E8
E7
E6
E5
E4
E3
E2
E1
D4
D3
D2
D1
H4
H3
H2
H1
VII
VI
V
IV
III
II

G4
G3
G2
F4
F3
F1
VIII

21	22	23	24	25
16	17	18	19	20
11	12	13	14	15
6	7	8	9	10
1	2	3	4	5

21	22	23	24	25
16	17	18	19	20
11	12	13	14	15
6	7	8	9	10
1	2	3	4	5

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64

B. og C. To 8 Marksdrifter

ialt $1\frac{4}{5}$ Td. Ld. anlagt 1902 med Skifterne ind imellem hverandre, for at Udbyttet af de to Driftsmaader kan sammenlignes.

I begge Marker er alle Skifterne delte i 6 Parceller, saaledes at:

i Mark B. belyses Virkningen af forskellig benyttet Brak,
i — C. belyses Virkningen af ulige stort Tilskud af Kali og Fosforsyre jævnsides med Staldgødning.

Sædsrifterne er følgende:

B.

1. Brak. Parcellerne 1 og 4 Renbrak, 2 og 5 Vikkehavre, 3 og 6 Lupiner til Nedpløjning.
2. Rug. Parcellerne 1, 4, 2 og 5 gødes med 200 z Thomasslagge + 400 z Kainit + 200 z Chilisalp. pr. Td. Ld., 3 og 6 gødes med 200 z Thomasslagge + 400 z Kainit pr. Td. Ld.
3. Rodfrugter (Kartofler). Alle Parceller gødes med 20000 z Staldg. pr. Td. Ld.
4. Havre. Alle Parceller gødes med 10000 z Staldg. + 200 z Thomasslagge + 400 z Kainit pr. Td. Ld.
5. Kløver og Græs.
6. — - —
7. — - —
8. Blandsæd. Alle Parceller gødes med 10000 z Staldg. + 100 z Chilisalp.

Ialt Gødning i Rotationen: 40000 z Staldg. + 300 z Chilisalp. + 400 z Thomasslagge + 800 z Kainit pr. Td. Ld.

C. (se næste Side).

D. Lupindriften. (Brak- og Grøngødningsforsøg).

Ialt $\frac{2}{5}$ Td. Ld. anlagt 1888 med Sædsrifte:

1. Brak (Parcellen Nr. 8 Renbrak; 6 og 7 Vikkehavre; 4 og 5 Sennep og Boghvede nedpløjet; 1, 2 og 3 Lupiner nedpløjet).
2. Rug (med forskellig Gødning, se nedenfor).
3. Kartoffler.
4. Blandkorn med Ærter og Vikker (forskellig Gødning som til Rug, se Planen).

Fortsættes næste Side.

C.

Skiftets Nr. fra Nord	Afgrødens Navn	Anvendt Gødning pr. Td. Ld.		
		Parcel Nr. 1 og 4	Parcel Nr. 2 og 5.	Parcel Nr. 3 og 6
1	Lupiner	—	—	—
2	Rug	200 Pd. Thomassl. + 200 Pd. Kainit	200 Pd. Thomassl. + 600 Pd. Kainit	300 Pd. Thomassl. + 800 Pd. Kainit
3	Rundb. og Græs	—	—	—
4	Rug	200 Pd. Th. + 200 Pd. K. + 100 Pd. Chilisalpeter.	200 Pd. Th. + 600 Pd. K. + 100 Pd. Chilisalpeter.	200 Pd. Th. + 800 Pd. K. + 100 Pd. Chilisalpeter.
5	Rodfrugter (Gulerødder)	15000 Pd. Staldg. + 100 Pd. Chilis.	15000 Pd. Staldg. + 100 Pd. Chilis.	15000 Pd. Staldg. + 100 Pd. Chilis.
6	Havre	10000 Pd. Staldg. + 200 Pd. Kainit	10000 Pd. Staldg. + 600 Pd. Kainit	10000 Pd. Staldg. + 800 Pd. Kainit
7	Kløver og Græs	—	—	—
8	Kartofler	15000 Pd. Staldg. + 200 Pd. Kainit + 100 Pd. Chilis.	15000 Pd. Staldg. + 600 Pd. Kainit + 100 Pd. Chilis.	15000 Pd. Staldg. + 800 Pd. K. + 100 Pd. Chilis.
Ialt Gødning i Rotationen:		40000 Pd. Staldg. + 300 Pd. Chilis. + 400 Pd. Thomasslag. og 800 Pd. Kainit	40000 Pd. Staldg. + 300 Pd. Chilis. + 400 Pd. Thomasslag. + 2400 Pd. Kainit	40000 Pd. Staldg. + 300 Pd. Chilis. + 500 Pd. Thomaslag. + 3200 Pd. Kainit

D.

Fortsættelse fra forrige Side.

Parcellen Nr. 1 dyrkes skiftevis med Rug og Lupiner og gødes saaledes:

Skifterne D 1 og D 4 240 z Kainit + 160 z Thomaslagge til Rug.

Skifterne D 2 og D 3 uden Gødning.

Parcellen Nr. 2 i alle Skifter (D 1—4) gødes med 1400 z Kainit + 780 z 20% Thomasslagge, delt lige til Rug og Vikkehavre.

Parcellerne 3, 4, 5, 7 og 8 i alle Skifter gødes med 40000 z Staldgødning, delt lige til Rug og Vikkehavre.

Parcellen 6 i alle Skifter ugødet.

E. En 9 Marksdrift.

Ialt c. 2 Td. Ld. anlagt 1889 med Sædscliffe:

1. Brak (Vikkehavre til Staldfoder).

2. Rug (22500 z Staldgødning pr. Td. Ld.), heri Saatids- og Saamængdeforsøg (se Plan Side 7 a).
3. Bælplanter og Blandinger (se Plan Side 8 og 9 c).
4. 2r. Byg, én Varietet med Undersøgelse af de forskellige Varieteters og Blandingers Virkning som Forfrugt.
5. Kartofler (30000 z Staldgødning pr. Td. Ld.), heri Forsøg med Varieteter (se Plan Side 6 og 7 c).
6. Havre med Udlæg (15000 z Staldgødning pr. Td. Ld.).
- 7, 8 og 9. Forskellige Græsblandinger med Kløver og andre Bælplanter (se Plan Side 11 og 12 d).

F. og G. To 4 Marksdrifter. (Gødningsforsøg).

Ialt $2\frac{1}{8}$ Td. Ld. anlagt 1893 og 1897 som følger:

F. (anlagt 1897).

1. Rug, én Varietet.
2. Rodfrugter (4 Arter paa hvert Forsøgsstykke, se Plan Side 20; Gødning se nedenfor).
3. Havre, én Varietet. (Gødning se nedenfor).
4. Bælgsød (henholdsvis Kløver og Græs eller Vikkehavre).
I disse Skifter er indlagt Forsøg over:
 1. Staldgødning anvendt i forskellig Mængde og med delvis Tilskud af alsidig Kunstgødning.
 2. Staldgødning udført til forskellig Tid: Foraar og Efteraar.
 3. Staldgødning udført et forskelligt Antal Gange i Rotationen.

Parcellerne 1, 12, 15, 18 og 24 ugødede.

Parcellerne 2, 14, 16 og 23 10000 z Staldgødning om Foraaret til Roer og Havre, samt 140 z Chilisalpeter + 75 z 20% Superfosf. + 150 z Kainit pr. Td. Ld. aarlig til alle Afgrøder.

Parcellerne 3, 7, 19 og 21 30000 z Staldgødning om Foraaret til Roer og Havre.

Parcellerne 4, 6, 8 og 17 20000 z Staldgødning om Efteraaret til Roer og Havre.

Parcellerne 9, 11, 13 og 22 20000 z Staldgødning om Foraaret til Roer og Havre.

Parcellerne 5 og 20 10000 z Staldgødning hvert Aar.

Parcellerne 10 og 25 20000 z Staldgødning hvert andet Aar.

G. (anlagt 1893).

1. Rug. (Gødning se nedenfor).
2. Rodfrugter (4 Arter paa hvert Forsøgsstykke, se Plan Side 20; Gødning se nedenfor).
3. Havre. (Gødning se nedenfor).
4. Bælgsæd (henholdsvis Kløver og Græs eller Hestebønner og Ærter).

Parcellerne 1, 8 og 25 ugødede; 2 Kainit; 3 Superfosfat; 4 Chilisalp.; 5, 13 og 21 Kainit, Superf. og Chilisalp.; 6 og 14 Fiskeguano og Chilisalp.; 9 og 22 Superfosf. og Chilisalp.; 17 Kainit og Superfosf.; 7, 15 og 23 Staldgødning; 10 og 18 Staldgødning og Kainit; 11 og 19 Staldgødning og Superfosf.; 12 og 20 Staldgødning og Chilisalp.; 16 og 24 Staldgødning og Thomasslagge.

Staldgødning gives med 10000 z til Rug, 20000 z til Roer og 10000 z til Havre pr. Td. Ld. Kunstgødningen gives med 300 z Kainit, 150 z 20% Superfosf. og 280 z Chilisalp. pr. Td. Ld. til hver Afrøde. Som Tilskud til Staldgødningen gives dog kun Halvdelen af de anførte Mængder Kunstgødninger.

H. Staldfoderdriften.

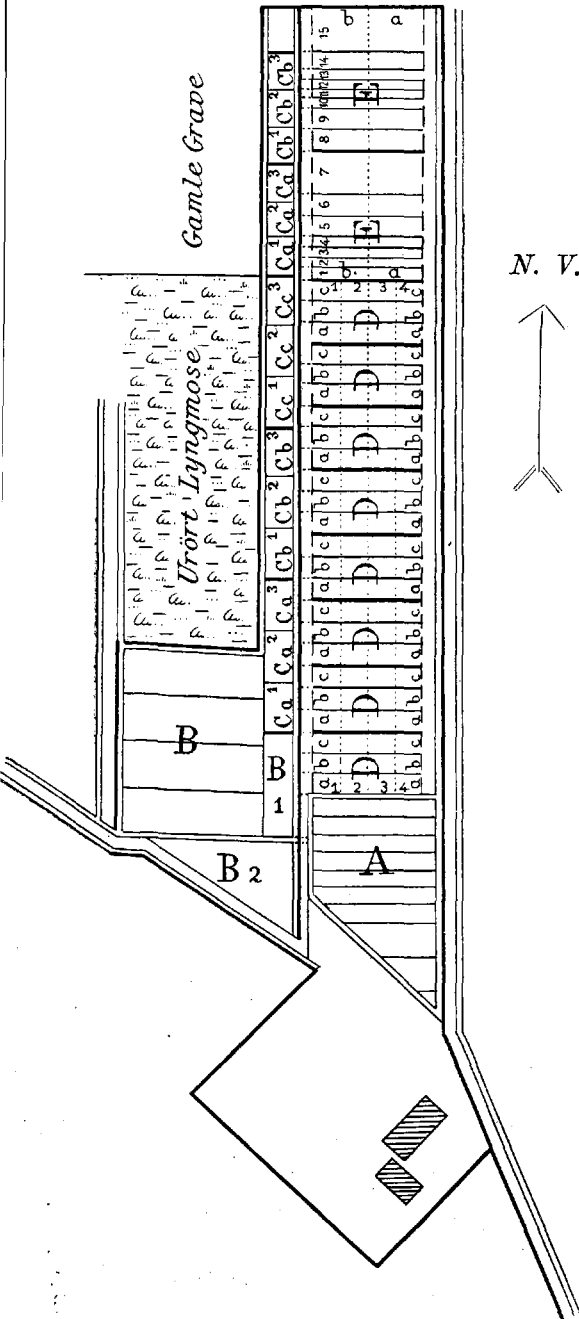
Ialt c. $\frac{1}{7}$ Td. Ld. anlagt 1888 med Sædskitte:

1. Rug.
2. Forskellige Foderplanter (Sennep, Boghvede, Serradela, Blodkløver, Spergel, Vikkehavre og Rødkløver; Thomasslagge og Kainit; se Plan Side 24—25).
3. Kartoffler (15000 z Staldgødning pr. Td. Ld.).
4. Blodkløver og Serradela. (Thomasslagge og Kainit; se Plan Side 24—25).

I Stykkerne I—XIV er indlagt forskellige Smaating til Demonstration eller midlertidig Iagttagelse.

3. Mosen.

Ialt $10\frac{6}{7}$ Td. Ld. mager Højmosse overtaget i Lejemaalet 1896 fra Lille Skovgaard. Hele Arealet er i Sommeren 1902 kultiveret færdig med Udgrøftning og Jordbelægning, hvorefter Inddelingen og Driften nu er følgende (se Kortet):

A. og B. Varigt Græs.

D. Agerkultur.

- a. uden Jordbelægning.
- b. med 2 Tom. do.
- c. — 4 — do.

C. Varigt Græs.

- a. med 1 Tom. Jordbelægning.
- b. — 2 — do.
- c. uden do.

- 1. med 1 Del Mergel.
- 2. — Kalk.
- 3. — 2 Dele Mergel.

Kort (i Rids)

over

Forsøgsarealet

i

Vejen Mose.

Maalestok $\frac{1}{2000}$.

Anm. Tallene i Stykke E. er anførte i omvendt Orden.

A og B. Varig Græskultur paa afgravet Mose.
Hele Arealet $2\frac{11}{14}$ Td. Ld. belagt med 2 Tom. Sand.

C. Varig Græskultur paa ikke afgravet Mose.
Arealet udgør $\frac{6}{7}$ Td. Ld. og er udlagt som følger:

- a. med 1 Tom. Jordbelægning, deraf $\frac{1}{3}$ med 5 Kb.-Favn Mærgel
— — — — — $\frac{1}{3}$ — 7000 z kulsur Kalk
— — — — — $\frac{1}{3}$ — 10 Kb.-Favn Mærgel
b. med 2 Tom. Jordbelægning, Mærgel og Kalk som under a
c. uden — — — — —
Alle Parceller gødes aarlig med 600 z Kainit og 250 z Thomassl. pr. Td. Ld. (se Plan Side 28).

D. Agerkultur med Korn, Rodfrugter og flæraarigt Græsleje.

Arealet $3\frac{6}{7}$ Td. Ld. med Sædsifte:

- 1) Rug, 2) Bælgsæd, 3) Rodfrugter, 4) Vaarsæd, 5—8) Græs.
Til hvert Skifte hører 3 Agre, hvoraf
a. er uden Jordbelægning. Halvdelen (1 og 2) gødet med Staldgødning, Thomasslagge og Kainit;
anden Halvdel (3 og 4) gødet med Thomasslagge, Kainit og Chilisalp. (se Plan Side 29—30).
b. med 2 Tom. Jordbelægning, gødet som under a.
c. — 4 — — — — a.

E. Agerkultur med forskellig Afvanding
ialt $1\frac{5}{7}$ Td. Ld. inddelt i Agre paa 18, 36 og 72 Fods Bredde,
overalt belagt med 3 Tom. svagt lerblandet Sand.

4 Agre Nr. 9, 11, 12 og 13 fra Nord er belagte med 5 Kubikfavne Mergel pr. Td. Ld., 5 Agre Nr. 1, 5, 6, 7 og 8 fra Nord er belagte med 10 Kubikfavne Mergel pr. Td. Ld., 3 Agre Nr. 10, 14 og 15 fra Nord er belagte med 10000 z kulsur Kalk, 3 Agre Nr. 2, 3 og 4 fra Nord er belagte med 20000 z kulsur Kalk.

Sædsiftet paa dette Areal er: 1) Bælgsæd, 2) Vaarsæd.

Resten af Mosearealet medgaar til Veje, Foragre, Grøfter, Fyldjordsgrave o. lign.

Tæt ved Forsøgsarealet ligger et af Moseejeren S. P. Knudsen, Lille Skovgaard, opført Hus med c. 5 Td. Ld. Agerjord, som er benyttet af Forsøgsstationen til Assistentbolig med Tjenestejord.
